

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SVMMO PON=||TIFICE,|| QVINQVE LIRBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XV. Idem probatur ex Patribus Græcis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53860)

status membrorum integer manet. si caput fidei nulla
iniuria. Et in explicatione quarti Psalmi penitentialis
tantum, inquit, sua temeritatem extendit & asansit, ut ea
omnium Ecclesiarum Romanam Ecclesiam sibi vendicet
in Domina Gentium terrena ius potestatis & surpet.

CAPVT XV.

Idem probatur ex Patribus Græcis.

VENIAMVS ad testimonia veterum Patrum,
summi Pontifices non fuerunt. Caluinus &
Cicero tres tantum nobis obiciunt, Cyprianum,
Hieronymum, & Bernardum, de quibus dicitur
suo loco. Nos autem pro tribus, ferè triginta illis obiciunt.

PRIMVS igitur sit B. IGNATIVS, qui epistolam ad
manos inscribit: *Ignatius Ecclesia sanctificata, qua præcipue
regione Romanorum. Cur dicitur Ecclesia prædens, quia
caput est omnium aliarum?*

SECUNDVS B. IRENAEVS lib. 3. cap. 3. *Maxima, id est
antiquissima, & omnibus cognita, à gloriosissimis discipulis
postolis Petro & Paulo Roma fundata & constituta. Et
eam quam habet ab Apostolis traditionem, & annuuntiam
omnibus fidem, per successiones Episcoporum peruenit
& ad nos, indicantes, confundimus eos, qui quoquo modo
per sui placentiam malam, vel vanam gloriam, vel per caritatem,
& malam scientiam, præter quam oportet, colligunt.
hanc enim Ecclesiam propter potentiores principales
neesse est omnem conuenire Ecclesiam; hoc est, eos, qui
& vndeque fideles, in qua semper ab his, qui sunt vndeque, conser-
uata est ea, qua ab Apostolis est, traditio.*

NOTA illud: *Neesse est. Et illud: Omnem conuenire
Ecclesiam. Et illud: Propter potentiores principales
illud: In qua semper ab omnibus conseruata est Apostolica
ditio. Nam Irenæus probat, posse nos confundere omnes
reticos ex doctrina Romæ Ecclesiæ; quia neesse est ad hanc
Ecclesiam omnes conuenire, & ab ipsa tanquam à capite
fonte pendere: & proinde neesse est, eius doctrinam esse
postolicam & veram. Quod autem neessarium sit omnibus
Christi*

Christianis pendere à Romana Ecclesia, probat. PRIMO à priori, quia datus est huic Ecclesiæ principatus. SECUNDO à posteriori, quia hætenus semper omnes conseruarunt fidem in hac Ecclesia; id est, in vnione & adhæsiõne ad hanc Ecclesiam, vt ad caput & matrem.

TERTIVS EPIPHANIVS hæref. 68. quæ est Meletianorum: *Vrsacius, inquit, & Valens pœnitentiam agentes, & nã cum libellis profecti sunt ad beatum Iulium Romanum Episcopum pro ratione reddenda de suo errore ac delicto.* Certè isti Episcopi erant, cur igitur à Romano Pontifice veniam petebant, si non est Romanus Pontifex etiam Episcoporum iudex & caput?

QUARTVS ATHANASIVS in secūda Apologia, eisdem Episcopos à beato Iulio veniam delicti petiuisse testatur. Et in epistola ad Felicem Papam: *Ob id vos, prædecessoresq; vestros, Apostolicos videlicet Præsules, in summitatis arce constituit, omniumq; Ecclesiarum curam habere præcepit, & nobis succurratis, &c.* Denique in libro de sententia Dionysij Alexandrini Episcopi: *Quidam, inquit, ex Ecclesia rectè quidem sentientes, sed ignari eius causse, cur ita ab eo scriptum esset, Romam ascenderunt, ibiq; eum apud Dionysium Romanum Præsulem accusauerunt.* Cur, quæso, Dionysius Alexandrinus Patriarcha à bonis viris accusatur apud Romanum Pontificem; nisi quia sciebant, Romanum Pontificem communem esse omnium iudicem?

QVINTVS BASILIVS in epist. 52. ad Athanasium: *Visum est, inquit, consentaneum scribere ad Episcopum Romanum, & videat res nostras, & iudicij sui decretum interponat. Vt quia difficile est, aliquos inde de Concilij sententia mitti, ipse auctoritatem res tribuat delectis viris, qui laborem quidem itineris perferre possint, lenitate verò ac facilitate morū, tum commoda & prudenti oratione eos, quia à recta via deflexerunt, monere, quiq; acta Ariminensis Concilij secum ferant, ad ea rescindenda, quæ illic & violentè acta sunt, &c.* Hic Basiliius tribuit Romano Episcopo auctoritatem visitandi Ecclesias Orientis, & ex auctoritate decreta faciendi, ac rescindendi Concilia generalia, quale erat Ariminense.

SEXTVS S. GREGORIUS Nazianzenus in carmine de vita sua, dicit, Romanam Ecclesiam semper conseruasse veram

ram

ram de Deo sententiam, ut decet urbem, quæ toti orbi prædet. Nec loquitur de imperio temporali, nam eo tempore perij Romani sedes Constantinopoli erat, non Roma.

SEPTIMVS S. IOANNES CHRYSOSTOMVS in epist. Innocentium Papam: *Obsecro, inquit, ut scribas, quod hæc iniquè facta non habeant robur, illi autem, qui iniquè runt, pœna Ecclesiasticarum legum subiaceant, &c.* De fuerat Chrysostomum ab Episcopatu Constantinopolitani Theophilus Episcopus Alexandrinus in Concilio multorum Episcoporum. Chrysostomus ad Romanum Pontificem scribit, ut ipse sua auctoritate decernat, irritam esse sententiam Theophili, & Theophilum ipsum puniat. Agnoscit ergo Chrysostomus Innocentium Papam, ut summum iudicem Græcorum. Item in epist. 2. ad eundem: *Perpetuus, inquit, vobis gratias agimus, quod paternam erga nos benevolentiam declarastis, &c.* Agnoscit Chrysostomus Innocentium Papam, cum tamen ipse senior Innocentio esset, & Episcopus regie urbis. Denique, in eadem epistola petit ab Innocentio inimicos suos excommunicet, tametsi illi hoc moneat: *Vestram, inquit, oro vigilantiam, ut licet omnia tunc implerent, si tamen curari morbo voluerint, ne affligantur, è cœtu eiciantur.*

OCTAVVS S. CYRILLVS epist. 10. ad Nestorium epist. 11. ad clerum & populum Constantinopolitanum scribit, Nestorium, nisi intra terminum à Celestino Papa Romano præscriptum, hæses suas reuocet, ab omnibus vitari & excommunicatum & depositum debere vitari. Et in epist. 18. ad Celestinum, quem in inscriptione sanctissimum Patrem appellat, petit ab eo, num velit cum Nestorio ad tempus communicari, an verò deinceps ab omnibus vitari. Quæ omnia satis declarant, quo loco Romanum Pontificem Nestorius habuerit, cum in damnatione ac depositione Nestorii nihil se aliud, quàm exequutorem & administrum Romano Pontificis exhibuerit. Et in libro Theauri: *Petro, inquit, omnes iure diuino caput inclinant, & primates mundi & ipsi Domino Iesu obediunt. Item: Debemus nos, ut qui membra sumus, capiti nostro Romano Pontifici, & Apostolica adherere, &c.*

Quæ verba non habentur in libris Theſauri, qui nunc ex-
stant, ſed citantur à beato Thoma in opusculo contra Græ-
cos, & à Gennadio Scholario Græco auctore in libro de pri-
matu Romani Pontificis. Conſtat autem multos libros The-
ſauri periſſe. nã citatur in VI. Synodo act. 10. liber 32. Theſau-
ri Cyrilli, cùm non exſtent hoc tempore libri, niſi quatuor-
decim. Præterea Andreas Coloffenſis Episcopus, in Concilio
Florentino, ſeſſ. 7. affirmavit in Theſauris Cyrilli mirificè
prædicari Romani Pontificis auctoritatem, nec ullus Græco-
rum contradixit.

NONVS. THEODORETVS in epiſtola ad Leonem Pa-
pam: *Ego, inquit, Apoſtolica veſtra ſedis exſpecto ſententiam,
& ſupplico & obſecro veſtram ſanctitatem, & mihi opem fe-
rat iuſtum veſtrum & rectum appellanti iudicium, & iubeat
ad vos accurere, & oſtendere meam doctrinam veſtigia Apo-
ſtolica ſequentem.* Hic Episcopus Aſianus erat, & DCCC. Ec-
cleſiis præerat, vt ipſe ibidem dicit, & tamen Romanum Pon-
tificem ſupremum iudicem ſuum agnoſcit. Idem in epiſtola
ad Renatum Presbyterum Romanum: *Spoliarunt, inquit, me
ſacerdotio, eieceruntq; ex ciuitatibus, neq; atatem in religio-
ne exactam, neq; caniciem reueriti. Quamobrem te precor, &
ſanctiſſimo Archiepiſcopo Leoni perſuadeas, & Apoſtolica &
tatur auctoritate, iubeatq; ad veſtrum Concilium adire. Te-
net enim ſancta iſta ſedes gubernacula regendarum cuncti or-
bis Eccleſiarum.*

DECIMVS SOZOMENVS lib. 3. cap. 7. Cùm propter ſedis
propria dignitatem cura omnium ad ipſum ſpectaret, ſingulis
Eccleſiam ſuam reſtituit. Loquitur de Iulio I. qui reddidit E-
piſcopatum Athanaſio Alexandrino, & Paulo Conſtantino-
politano.

VNDECIMVS ACATIVS in epiſtola ad Simplicium Pa-
pam, quæ habetur tomo ſecundo Conciliorum: *Solicitudi-
nem, inquit, omnium Eccleſiarum, ſecundum Apoſtolum cir-
cumferentes, nos indefinenter hortamini, quamuis ſpontè vi-
gilantes, ac præcurrentes.*

DVODECIMVS Episcopus Patarenſis, de quo ſic ſcribit
LIBERATVS in Breuiario, cap. 22. Syluerio, inquit, *veniente
Pataram venerabilis Episcopus ciuitatis ipſius venit ad Im-
peratorem, & iudicium Dei conteſtatus eſt de tante ſedis
Episcopi*

Episcopi expulsionem; multos esse dicens in hoc mundo Regem non esse suum, sicut ille Papa est super Ecclesiam mundanum a sua sede expulsus.

DECIMVSTERTIVS IVSTINIANVS senior Augustinus in epistola ad Ioannem II. quæ habetur in Codice, in primo titulo: *Nec enim, inquit, patimur quidquam, quod ad Ecclesiarum statum pertinet, quod non etiam vestra innotescat civitati, quæ caput est omnium sanctarum Ecclesiarum.*

CAPVT XVI.

Idem probatur ex Patribus Latinis.

HAM EX Latinis B. CYPRIANVS sæpe hoc docet. Sed antequam loca propria adferamus, explicandum est breuiter argumentum libri eius de unitate Ecclesiæ; inde enim alia eius testimonia huius intelligentur. Igitur libri de unitate Ecclesiæ proprium est, ostendere in quo consistat Ecclesiæ unitas, ac primo monstrat, unde oriatur diuisio & hæresis. *Hoc eo fit, quod dum ad veritatis originem non reditur, neque caput quod nec Magistri cœlestis doctrina seruetur.* Vbi tria proponit. PRIMO, originem veritatis de Ecclesiâ; id est, unde cœlestis doctrina de Ecclesiâ. SECUNDO, caput Ecclesiæ, & quod à Christo diuersum. Nam paulò antè dixerat, omnes hæreticos Christum quærere, & tamen hîc ait, inde nasci omnes hæreses, quòd hæretici non quærunt caput Ecclesiæ. TERTIO, doctrinam cœlestis Magistri, id est, quæ sit doctrina Christi de Ecclesiâ & eius capite.

His propositis, mox declarat ista tria, dicens: *Loquens inquit, Dominus ad Petrum; Ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam, & portæ inferorum non vincunt eam: & eidem post resurrectionem ait; Pasce oves meas, &c.* Vbi Cyprianus docet originem veritatis de Ecclesiâ, quam dixerat quærendam, esse in his verbis Domini. Hîc enim cœpit doctrina de Ecclesiâ: & simul ter caput Ecclesiæ, quod quærendum dixerat, esse Petrum, doctrinam cœlestis Magistri, esse hæc eadem verba. Quæ paulò post subiungit, ac docet, Ecclesiam esse vnâ in radicibus